

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17.
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3–4.
3. Мірошніченко А. М., Марусенко Р. І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України К.: Алерта, 2013. 544 с.
4. Закон "Про Державний земельний кадастр" [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>

Олександр ХАРЧЕНКО

аспірант 1 року навчання

спеціальності 051 «Економіка»

Науковий керівник: **ЯСІНЕЦЬКА Ірина Анатоліївна,**

доктор економічних наук, професор

кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ОСОБЛИВО ЦІННИХ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Законодавство України, як і раніше, оперує інструментами організаційно-управлінського характеру, майже не використовуючи засобів економічного регулювання. Це може бути причиною ймовірності за наявності політичної волі зміни цільового призначення ОЦЗ практично повсюдно, причому зацікавлені в цьому особи не матимуть ніяких економічних перешкод.

Доведено, що при зміні цільового призначення ОЦЗ доцільно використати механізм позитивної економічної відповідальності зацікавлених осіб за аналогією із відшкодуванням утрат сільськогосподарського та

лісогосподарського виробництва. Застосування високих компенсаційних платежів за зміну цільового призначення ОЦЗ повинне стати важливою економічною перешкодою на шляху їхньої урбанізації. Кошти, що надходять у результаті сплати відповідних відшкодувань, мають спрямовуватися виключно на реалізацію заходів щодо охорони земель. [1]

Сучасний механізм правової охорони особливо цінних земель в Україні потребує суттєвих змін, передусім у частині визначення понятійного апарату та складу цих земель. У нинішніх умовах під ОЦЗ слід розуміти земельні ділянки всіх категорій земель, які мають особливу цінність для сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва, містобудівну цінність, особливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне, оздоровче чи інше суспільно-економічне значення. Необхідно також реформувати підходи до забезпечення охорони ОЦЗ на основі впровадження економічних регуляторів (бар'єрів) при їх вилученні або зміні цільового призначення для потреб, що не відповідатимуть режиму збереження цінності.

Зведення різних за цільовим призначенням та якісними характеристиками земель у спільну категорію особливо цінних свідчить про зростання їхньої ролі в гарантуванні продовольчої безпеки, збільшення соціально-економічного значення останніх, погіршення екологічної ситуації та необхідність розроблення заходів щодо їх екологобезпечного використання.

Сучасна класифікація ОЦЗ в Україні є спрощеною і незавершеною. Нерозроблено єдиний нормативний документ, який чітко регламентував би перелік ОЦЗ у розрізі категорій земель за цільовим призначенням, був основою формування відповідних територіальних зон у кадастрово-реєстраційній системі, надійним підґрунтям для ефективного державного контролю за використанням та охороною ОЦЗ.

Класифікатор ОЦЗ, застосування якого дозволяє здійснити розв'язання таких завдань як: забезпечення відомостями про ОЦЗ; ведення складових ДЗК (реєстрація земельних ділянок, здійснення обліку кількості та якості земель); підготовка документації із землеустрою; підвищення інвестиційної

привабливості ОЦЗ; посилення громадського контролю за їх використанням. Показано, що подальші наукові дослідження з удосконалення наукових засад класифікації ОЦЗ необхідно спрямовувати на розроблення єдиного нормативного документа. [2]

Еколого-економічну оцінку особливо цінних орних земель слід виконувати в межах відповідних територіальних комплексів конкретної адміністративної області – природно-сільськогосподарського району. Головними показниками еколого-економічної оцінки особливо цінних орних земель, на наш погляд, є індекс співвідношення балів бонітету орних особливо цінних земель та орних земель природно-сільськогосподарського району; індекс співвідношення показника бало- 178 гектарів (тис.) особливо цінних орних земель і всіх орних земель у межах природно-сільськогосподарського району. Ці показники – основні індикатори, що відображають власне оцінку земель, частку бало-гектарної оцінки, яка припадає на орні особливо цінні землі в межах територіальних комплексів відповідної адміністративної області.

Базисними інститутами системи землекористування визначено форми і права власності на землю, систему управління земельними ресурсами, державну земельну політику, земельне законодавство, механізми землекористування. Усі вони розглядаються як інституційне середовище використання та охорони ОЦЗ. Аналіз інституціональних передумов охорони цієї категорії земель дав змогу встановити дуже високий рівень забезпечення їхньої формальної правової охорони. Остання полягає у можливості вилучення ОЦЗ лише за згоди вищого законодавчого органу держави – Верховної Ради України. Проте практика земельних відносин свідчить про їх масштабне вилучення без дотримання відповідних процедур. [3]

Пропонуємо підходи до визначення еколого-економічної та грошової оцінки особливо цінних орних земель, що апробовані в адміністративних областях України, а також у розрізі природно-сільськогосподарських районів Черкаської області і модельних об'єктів (Васильківського та Фастівського районів Київської області). Традиційні підходи до управління в галузі

використання, охорони та моніторингу земель, що базуються лише на постійному розширенні декларативних нормативних приписів без здійснення належного контролю за їхньою реалізацією, уже впродовж тривалого часу не дають позитивного ефекту. Тому відповідну державну політику слід вибудовувати на засадах інституціоналізму, ураховуючи не тільки формальні, але й неформальні інститути, види та способи використання земельних ресурсів.

Список використаних джерел

1. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2006. 360 с
2. Шубравська О. Ризики сталого розвитку АПС України в умовах глобалізації. Економіка України. 2007. № 2. С. 62–68.

Дмитро ШВЕЦЬ, студент 1-го курсу,

спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: **ШЕМЯКІН Михайло Васильович**, канд.

сільськогосп. наук, доцент кафедри геодезії, картографії і кадастру

Уманський національний університет садівництва,

м. Умань

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГЕОДЕЗІЇ

Геодезія - одна з найдавніших наук. Вона виникла і розвивалася виходячи з практичних запитів людини.

Зведення інженерних споруд в прадавні часи вимагало глибоких знань з геодезії та виконання геодезичних вимірювань. Так, наприклад, в долині річки Нілу існували зрошувальні системи і канали, будівництво яких вимагало виконання геодезичних робіт [1, 4].

Вже в III столітті до н. е. був визначений радіус Землі, яка тоді приймалася за кулю.